

Лоихаҳои муштарак дар чорчӯби ҳамкорихои ИМА ва Осиёи Марказӣ (C5 + 1)

C5 + 1 платформае мебошад, ки дар доираи он панҷ кишвари Осиёи Марказӣ ва Иёлоти Муттаҳида бо ҳам чамъ омада, масъалаҳои аҳамияти умумӣ доштара муҳокима ва ҳаллу фасл менамоянд. Дар нишасти аввалини вазирони корҳои хориҷа дар чорчӯби формати C5 + 1, ки дар Самарқанд дар моҳи ноябри соли 2015 баргузор гардид, шаш вазирон ба мувофиқа омаданд, ки бо мақсади беҳтар намудани амният, мусоидат ба пайвастшавии иқтисодӣ ва таҳкими муқовимат алайҳи таъсири манфии тағйирёбии иқлим лоихаҳои минтақавӣ тарҳрезӣ гарданд. Дар нишасти дуюми вазирон дар формати C5 + 1, ки дар Вашингтон дар моҳи августи соли 2016 баргузор гардид, шаш вазирон роҳандозии панҷ лоихаҳои дахлдорро, ки Иёлоти Муттаҳидаи Амрико ният дорад барои дастгирии онҳо то 15 миллион доллар (дар интизори оғохиномаи конгресс) ҷудо кунад, мувофиқа карданд.

1. Муколамаи минтақавӣ дар чорчӯби Форуми глобалии мубориза бо терроризм (GCTF): Ҳадаф аз Муколамаи минтақавии GCTF мубориза бо ҷолишҳои марбут ба ҷангиёни террористи хориҷӣ ва раванди ифротгароии хушунатомез дар Осиёи Марказӣ мебошад. Муколама сиёсатмадорон ва коршиносони ин соҳаро аз Осиёи Марказӣ ва дигар кишварҳо бо ҳам чамъ меорад, то ки перомунӣ дурнамо оид ба таҳдиди ҷангиёни террористи хориҷӣ мувоҳиса баргузор гардад ва инчунин мубодилаи амалкардҳои беҳтарин ва рӯйкардҳои минтақавӣ дар мавриди мубориза бо ифротгароӣ, мусофират ва бозгашти ҷангиён сурат гирад. Ғайр аз ин, яке аз самтҳои фаъолияти Муколама дар амал татбиқ намудани Меморандуми Гаага-Марракеш оид ба амалкардҳои хуб барои ақсуламали муассиртар нишон додан ба падидаи ҷангиёни террористи хориҷӣ мебошад.

2. Рақобатпазирии соҳибкорӣ дар Осиёи марказӣ (СABC): Ҳадаф аз Лоихаи СABC суҳулат бахшидан ба корхонаҳои саноатӣ тижоратӣ Осиёи Марказӣ ҷиҳати афзоиши содирот ва ворид шудан ба бозорҳои нав мебошад. Дар оғози татбиқи Лоиха тавачҷӯҳӣ асосӣ ба зербахшҳои боғпарварии дорои иқтисодӣ қавии содиротӣ равона хоҳад шуд. Лоиха бо ширкатҳо, ҷиҳати баланд бардоштани рақобатпазирӣ ва иштироки онҳо дар занҷирҳои ҷаҳонӣ истеҳсолию фурӯшӣ, ҳамкорӣ хоҳад кард. Лоиха инчунин бо ҳукуматҳо ва

мақомоти тиҷоратӣ дар мавриди тарҳрезии самтҳои сиёсӣ барои соҳулат бахшидан ба корхонаҳои саноатӣ тиҷоратӣ чиҳати содироти мол ҳамкорӣ хоҳад кард. Илова бар ин, лоиҳа ба корхонаҳои саноатӣ тиҷоратӣ барои ҷалби сармоя ва технология, бо мақсади баланд бардоштани истеҳсол, коркард ва бастабандии маҳсулоти озуқаворӣ мусоидат хоҳад намуд.

3. Инкишофи коридори нақлиётӣ (ТСД): Ҳадаф аз Лоиҳаи ТСД коҳиш додани хароҷот ва вақти ҳаракати молҳо тариқи сарҳадоти Осиёи Марказӣ ва инчунин баланд бардоштани сифати хизматрасонии ҳамлу нақл ва логистикӣ дар саросари минтақа мебошад. Лоиҳа бо корхонаҳои саноатӣ тиҷоратӣ, мақомоти савдо ва ҳукуматҳо чиҳати муайян намудан ва коҳиш додани монеаҳои ғайритарифӣ, бо мақсади густариши тиҷорат дар имтидоди коридорҳои асосӣ, ҳамкорӣ хоҳад кард. Илова бар ин, лоиҳа бо ширкатҳои нақлиёти логистикӣ чиҳати коҳиш додани бесамаранокӣ ва баланд бардоштани сатҳи рақобатпазирӣ ҳамкорӣ хоҳад кард. Лоиҳа инчунин ба корхонаҳои имкониятҳои шабакавӣ фароҳам меоварад ва инчунин бахшҳои омӯзишӣ ва иттилоърасонӣ доир ба мавзӯҳои рақобатпазирӣ, бенчмаркинг, малакаҳо дар банақшагирии масир, тамоюлоти боркашонии ҳавоӣ, инкишофи нақлиёти сардкунанда, усулҳои муттаҳид кардани борҳо, идоракунии маркази логистика ва ғ баргузор менамояд.

4. Ба оянда нерӯ бахш: Лоиҳаи «Ба оянда нерӯ бахш» барои мусоидат намудан ба сиёсатмадорон ва роҳбарони сатҳи миёнаи бахши энергетика дар талошҳои худ чиҳати васеътар истифода бурдани энергияи барқароршаванда дар тамоми Осиёи Марказӣ тарҳрезӣ шудааст. Дар чорҷӯби Лоиҳа расонидани кӯмаки техникӣ ва банақшагирий, ки бар таҷрибаи пешқадами Амрико ва дигар кишварҳо чиҳати баланд бардоштани рушди соҳаи энергияи барқароршаванда асос ёфтаанд, дар назар аст. Иёлоти Муттаҳида ҳамчунин бахшҳои омӯзишӣ ва кӯмаки техникӣ оид ба банақшагирии стратегияи энергетикӣ, системаи хариду таъминоти рақобатпазир, ҳамгирии шабакавӣ, ҳавасмандкунии самарабахш, минтақаҳои тавлиди энергияи барқароршаванда ва маблағгузориҳои инноватсионӣ фароҳам хоҳад овард.

5. Дастгирии банақшагирии мутобиқгардонии миллӣ ва минтақавӣ: Ҳадаф аз ин лоиҳа таҳкими зарфияти давлатҳои Осиёи Марказӣ чиҳати банақшагирии мутобиқшавӣ дар рӯ ба рӯи таъсири

манфии тағйирёбии иқлим. Лоиха барои муайян кардани афзалиятҳои минтақавӣ ва ҷолишҳои фаромарзӣ чиҳати мутобиқшавӣ ба тағйири иқлим корҳо анҷом хоҳад дод. Инчунин дар беҳтар намудани дастрасӣ ба маълумоти баландсифат оид ба илми иқлимшиносӣ ва таҳлил дар ин соҳа саъю кӯшишҳо сурат хоҳад гирифт. Илова бар ин, Иёлоти Муттаҳидаи Амрико ба ҷонибҳои асосии манфиатдор кӯмаки техникӣ хоҳад расонд ва ҳамроҳангиро бо шарикон оиди кӯмак дар соҳаи рушд пиёда хоҳад кард. Ин саъю талошҳо ба дастгирии раванди банақшагирии мутобиқгардии миллии ҳар кишвар зери Конвенсияи ҷолабии Созмони Милали Муттаҳид оид ба тағйирёбии иқлим равона хоҳанд гашт. Илова бар ин, кишварҳо дар муайянсозӣ ва табодули маълумот ва нишондиҳандаҳо, ки метавонанд ба беҳтаршавии ҳадамоти иқлимӣ, арзёбии ҷолишҳои иқлими фаромарзӣ ва дастгирии раванди баҳодихӣ ва мониторинг мусоидат намоянд, саҳми муҳими худро мегузоранд. Ин маълумот сипас барои дохил намудани стратегияҳои мутобиқгардии фаромарзӣ ба раванди банақшагирии мутобиқгардии миллии кишварҳо истифода бурда мешавад.